

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 3.12.2008
KOM(2008) 838 lõplik

2008/0245 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu
Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute
abikõlblikkusega**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Finantskriisi lahendamiseks otsustas komisjon pakkuda liikmesriikidele välja raamistiku reaalmajanduse stimuleerimiseks¹. See liikmesriikide poolt heakskiidetud algatus sai seejärel kinnitust Euroopa majanduse taastamise kavas², milles muu hulgas soovitatakse võtta meetmeid Lissaboni strateegia prioriteetsetes valdkondades. Energia valdkonnas pööratakse erilist tähelepanu ehitiste energiatõhususe parandamisele. Liikmesriigid peaksid seega läbi vaatama struktuurifondide rakenduskavad, et eraldada rohkem vahendeid investeeringuteks energiatõhususse, sealhulgas sotsiaalelamumajanduses. Selleks on vaja muuta kehtivat õiguslikku raamistikku.

- **Üldine taust**

Energiaalaste investeeringute kiirendamine ehitussektoris aitab parandada Euroopa säästva arengu potentsiaali, edendada ELi konkurentsivõimet, parandada oskusteavet energiatõhususe ja taastuenergia valdkonnas ning soodustada Euroopa energiastrateegia eesmärkide täitmist. Lisaks kinnitavad avaliku sektori investeeringud väikese sissetulekuga majapidamiste toetuseks solidaarsust ja sotsiaalset ühtekuuluvust praegusel ajal.

Kuigi valdkond ei kuulu ELi pädevusse, on mitmel ELi poliitikaharul mõju elamumajandusele. Otsus toetada energiaalaseid investeeringuid ehituses, sealhulgas sotsiaalmajade ehituses, kuulub liikmesriikide pädevusse. Elamumajanduse ministrid rõhutasid 24. novembril 2008 Marseille's toimunud mitteametlikul kohtumisel sellise toetuse olulisust ja vajalikkust.

Praeguses olukorras on esiteks oluline teha võimalikuks ELi finantstoetuse kasutamine sellisteks investeeringuteks, varustades kõik liikmesriigid asjakohase õigusliku vahendiga, ning seejärel tagada selle vahendi asjakohane kasutamine liikmesriikide poolt. Lisaks peaks ELi kaasrahastatava avaliku sektori toetuse kasutamine piirduma ainult nende majapidamistega, mis seda kõige rohkem vajavad.

Kavandatav ettepanek soodustab investeeringuid energiatõhususe ja taastuenergia valdkonnas, mis on üks ELi energia ja kliimamuutuste strateegia põhielemente; need mõlemad on ERFi prioriteetsed sekkumisvaldkonnad.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Kehtiva õigusraamistiku kohaselt on ERFi toetustega hõlmatud sekkumised eluasemesektoris, sealhulgas energiatõhususe valdkonnas, lubatud ainult neile liikmesriikidele, kes ühinesid Euroopa Liiduga 1. mail 2004 või hiljem, ning vastavalt määruse (EÜ) nr 1080/2006 artikli 7 lõikes 2 sätestatud tingimustele.

¹ KOM(2008) 706.

² KOM(2008) 800.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

Ettepanek on täielikult kooskõlas ELi poliitiliste eesmärkidega keskkonna, energiatõhususe ja taastuvenergia valdkonnas ning toetab eesmärke, mis on väljendatud direktiivis 2002/91/EÜ ehitiste energiatõhususe kohta,³ direktiivis 2006/32/EÜ, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ⁴ ning ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta⁵.

2. **KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE**

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Fondide koordineerimiskomitee kaks kohtumist 24. septembril 2008 ja 21. oktoobril 2008 andsid võimaluse uurida, millist paindlikkust määruse tekst võimaldab, kasutades selleks ehitiste energiatõhusust ja taastuvenergia abikõlblikkust käsitlevaid juhiseid (COCOFi teade nr 08/0034/02).

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Konsultatsioonide tulemusel selgus, et määruse 1080/2006 tõlgendamisele toetuvad lahendused ei ole liikmesriikide hinnangul piisavad.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Käesolev ettepanek hõlmab rida õigusloomega mitte seotud kohandusi, mille eesmärk on tagada, et kõik liikmesriigid saaksid täielikult ära kasutada ERFi ja ühtekuuluvusfondi raames olemasolevaid kaasrahastamise võimalusi (COCOFi teade nr 08/0034/02).

Sellega laiendatakse elamuehituskulude abikõlblikkuse ulatust, et võimaldada ja lihtsustada edasisi investeeringuid, mis ilma kehtiva õigusraamistiku muutmiseta võimalikud ei oleks.

³ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65.

⁴ ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

⁵ KOM(2008) 19, 23.1.2008.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Euroopa Regionaalarengu Fondi käsitleva määruse (EÜ) nr 1080/2006 väljapakutud muudatuse eesmärk on lihtsustada energiatõhususe ja taastuvenergia alaseid meetmeid eluasemesektoris kõigis liikmesriikides. Selleks et saavutada olulisi majandustulemusi, tuleb selliseid investeeringuid teha mitte killustatud ja isoleeritud moel, vaid riigiasutuste poolt sobival tasandil koostatud kava raames. See kava võib olla näiteks riigiabikava või ulatuslike riiklike ehitustööde programm. Samuti on oluline ühtekuuluvuspoliitika alla kuuluvate meetmete puhul koondada pingutused sinna, kus riigi sekkumist vajatakse, käesoleval juhul väikese sissetulekuga majapidamiste toetuseks. Kuna selle kohta puudub ELi määratlus, peavad liikmesriigid kohaldama oma riigi kehtivatel õigusaktidel põhinevat määratlust.

- **Õiguslik alus**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1783/1999) artiklis 7 on sätestatud eluasemesektori suhtes kohaldatavad abikõlblikkuse eeskirjad.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, kuna selle eesmärk on toetada liikmesriike muudatuste kaudu, mis tugevdavad nende osatähtsust fondide ühise juhtimise raames. Lisaks võimaldab kõnealune ettepanek liikmesriikidel suunata riigi toetust nende jaoks kõige sobivamal moel ja kasutada väikese sissetulekuga majapidamiste kohta riiklikku määratlust.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Ettepanek vastab proportsionaalsuse põhimõttele, kuna piirdub sättega, et ERFi kulutused väikese sissetulekuga majapidamiste energiainvesteeringutele eluasemesektoris on abikõlblikud kõigis liikmesriikides, ilma täiendavaid tingimusi määramata.

Ettepanek pakub lisavõimaluse investeerimistegevuseks liikmesriikides ainult nende kasuks, kes vajavad riigi toetust.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend: määrus.

Muud õigusaktid ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el:

Komisjon on juba uurinud kehtivate õigusaktidega võimaldatavat tõlgendusruumi. Isegi kõige paindlikuma tõlgenduse korral ei võimalda praegused piiratud abikõlblikkuse eeskirjad olulisi investeeringuid eluasemesektorisse kõigis

liikmesriikides.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 162,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁶

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,⁷

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,⁸

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et suurendada Euroopa pikemaajalist säästva arengu potentsiaali, on komisjon vastu võtnud teatise Euroopa majanduse taastamise kava kohta,⁹ milles käsitletakse ehitiste, sealhulgas eluasemesektori energiatõhususe parandamise investeeringute olulisust.
- (2) Euroopa Regionaalarengu Fondist toetatakse meetmeid eluasemesektoris, sealhulgas energiatõhususe valdkonnas, ainult nende liikmesriikide puhul, kes ühinesid Euroopa Liiduga 1. mail 2004 või hiljem, kui on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1783/1999)¹⁰ artikli 7 lõikes 2 sätestatud tingimused. Selline toetus energiatõhususe ja taastuvenergia alastele investeeringutele eluasemesektoris peaks olema kättesaadav kõigile liikmesriikidele.
- (3) Toetada tuleks selliseid investeeringuid, mis toimuvad riiklike abikavade raames, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ)¹¹ eesmärkidele.

⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

⁷ ELT C [...], [...], lk [...].

⁸ ELT C [...], [...], lk [...].

⁹ KOM(2008) 800, 26.11.2008.

¹⁰ ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.

¹¹ ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

- (4) Et tagada Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 158 sätestatud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkide täitmine, peaksid meetmed olema suunatud väikese sissetulekuga majapidamistele, nagu need on määratletud kehtivates riiklikes õigusaktides.
- (5) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1080/2006 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1080/2006 artiklit 7 muudetakse järgmiselt.

1. Pärast lõiget 1 lisatakse järgmine lõige 1a:

„1a. Kulutused energiatõhususe parandamiseks ja taastuenergia kasutamiseks olemasolevates elamutes väikese sissetulekuga majapidamiste toetuseks peavad olema abikõlblikud kõigi liikmesriikide jaoks.”

2. Lõike 2 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Kulutused elamuehituseks, välja arvatud lõikes 1a sätestatud energiatõhususe ja taastuenergiaga seotud kulutused, on abikõlblikud ainult nende liikmesriikide puhul, kes ühinesid Euroopa Liiduga 1. mail 2004 või hiljem, ja seda järgmistel tingimustel:”.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja